

Suomen ja Yhdysvaltain välisen avaruustilannetietoisuuteen (SSA, Space Situational Awareness) liittyvän yhteistyön käynnistäminen

Ilmavoimilla on ollut jo usean vuoden ajan tavoitteena kehittää ilmatilannekuvan ohelle avaruustilannekuva, jonka avulla voitaisiin mm. seurata avaruusesineiden sijaintia ja liikettä. Tällainen tieto auttaisi esimerkiksi pienentämään erilaisia yhteentörmäysriskejä sekä avaruusromun aiheuttamia henkilö- ja esinevahinkoriskejä. Valmistelutyötä on tehty yhteistyössä Maanmittauslaitoksen Paikkatietokeskuksen ja Ilmatieteenlaitoksen kanssa kansallisen avaruustilannekuvakyvyn luomiseksi. Suomi (PLM ja MML/Paikkatietokeskus) on mukana Euroopan unionin avaruustilannetietoisuuteen liittyvässä SST-komiteassa (Space Surveillance and Tracking) sekä Euroopan avaruusjärjestön SSA-toiminnassa (Ilmatieteenlaitos). Avaruustilannetietoisuuteen liittyy myös avaruussäätöä, jota koskevaa osaamista on Ilmatieteenlaitoksella.

EU SST:hen liittyvissä kahdenvälisissä keskusteluissa on käynyt ilmi, että Yhdysvallat on globaalisti keskeinen toimija avaruustilannetietoisuudessa ja siihen liittyvässä yhteistyössä. Eurooppalaisen avaruustilannetietoisuuden kehittämisen ja muun kahdenvälisen SSA-yhteistyön edellytyksenä on yleisesti pidetty SSA-sopimussuhdetta Yhdysvaltoihin. Tällaisia sopimuksia onkin lukuisten Euroopan valtioiden ja Yhdysvaltain kesken.

Ilmavoimat on valmistellut Suomi-Yhdysvallat avaruustilannekuvayhteistyön käynnistämistä Pääesikunnan kanssa. Puolustusministeriö valtuutti 16.1.2019 ministeri Jussi Niinistön tekemällä päätöksellä (VN/6221/2018-PLM-2) Puolustusvoimat neuvottelemaan Yhdysvaltain kanssa avaruustilannekuvayhteistyöstä sopimisesta. Edelleen Pääesikunnan esityksestä puolustusministeriö valtuutti 4.7.2019 ministeri Antti Kaikkosen tekemällä päätöksellä (VN/6221/2018-PLM-3) Ilmavoimien komentaja, kenraalimajuri Pasi Jokisen allekirjoittamaan Suomen ja Yhdysvaltain puolustusministeriöiden välisen avaruustilannekuvayhteistyötä koskevan yhteisymmärryspöytäkirjan (MoU, Memorandum of Understanding). Yhdysvaltain puolustusministeriön valtuuttamana asiakirjan allekirjoittajana toimii kontra-amiraali Marcus A. Hitchcock Yhdysvaltain Avaruusesikunnasta (USSPACECOM, United States Space Command). Yhteisymmärryspöytäkirja on tarkoitettu allekirjoittamaan Helsingissä 4.11.2019.

Kyseinen yhteisymmärryspöytäkirja vahvistaa osaltaan Suomen kansallista turvallisuutta erityisesti avaruusromun aiheuttamien uhkien näkökulmasta. Kyseinen siviilisotilasyhteistyönä kehittyvä kansallinen avaruustilannetietoisuus palvelee täten koko yhteiskuntaa.

Liitteet

Jakelu

Tiedoksi